

Протокол

№

гр. София, 24.04.2023 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 24.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **6134** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

9

На именното повикване в 16.01 часа /при спазване на процедурата по чл. 142, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 144 АПК/ се явиха:

Жалбоподателят В. В. К., редовно призван, не се явява и не изпраща представител.
Жалбоподателят **НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ ЗА ЗАЩИТА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА ИМОТИ**, редовно призвано, не изпраща представител.
Жалбоподателят **СДРУЖЕНИЕ "КОАЛИЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ"**, редовно призван, не изпраща представител.
Жалбоподателят **СДРУЖЕНИЕ "НЕЗАВИСИМ ОБЩЕСТВЕН КОНТРОЛ"**, редовно призван, не изпраща представител.
За Жалбоподателя **ЕКОЛОГИЧНО СДРУЖЕНИЕ "ЗА ЗЕМЯТА"**, редовно призван, се явяват **АДВОКАТИ К. И В.**, с пълномощни по делото.
За Ответника **ДИРЕКТОР НА РИОСВ - С.**, редовно призван, явява се процесуален представител директор на дирекция „Правна“ Н. С..
Заинтересована страна **"ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ" ЕАД**, редовно призвана, явява се **АДВОКАТ Д.** с пълномощно по делото.
За Заинтересована страна **СТОЛИЧНА ОБЩИНА**, редовно призвана, явява се **АДВОКАТ Д.** с пълномощно по делото.
ВЕЩИТЕ ЛИЦА инж. К. Н. Б. и инж. Н. И. И. - налице.

Страните: Моля да дадете ход на делото.

СЪДЪТ като намира, че са налице законовите предпоставки за даване ход на делото

**О П Р Е Д Е Л И:
ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.**

ДОКЛАДВА се постъпилото на 21/11/2022 г. заключение от вещото лице инж. К. Н. Б. и постъпилите на 14/02/2023 и 12/04/2023 г. заключения от вещото лице инж. Н. И. Н. по назначената комплексна съдебно-техническа експертиза.

СНЕ се самоличността на ВЛ:

К. Н. Б., 61г., български гражданин, неосъждан, без дела и родство със страните.

Н. И. Н. 48, г., български гражданин, неосъждан, без дела и родство със страните.

Вещите лица, предупредени за наказателната отговорност по чл.291 НК, обещаха да дадат вярно и безпристрастно заключение.

ВЛ: Поддържаеме представените от нас заключения.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. на въпроси на АДВОКАТ К.: Поддържам отговора на въпрос № 3, стр. 10 с дадените данни по параметри в табличен вид за обема на изпусканите диоксини и фурани и това, че максималната очаквана концентрация на изпусканите в атмосферата (от предлаганата инсталация) диоксини и фурани за 8-часов период е 0.00024 ng/Nm³. Това е съдържание на емисии.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. (на въпрос на АДВОКАТ В. има ли разлика между емисии и имисии?) В заключението съм написал емисии. Не съм запознат с понятието имисии. Таблицата с данните в колона „метеорологични условия“ с параметри за скорост на вятъра, посока и т. н. е от доклада за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС). Квалификацията ми е машинен инженер, не инженер химик.

АДВОКАТ В.: В таблицата са дадени данни за имисии, тъй като в комина параметърът скорост на вятъра не съществува, както и дадените други данни за метеорологични условия. Объркани са понятията емисии (за изходящи газове) и имисии (за замърсители в околната среда).

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б.: Поддържам констатациите и данните в табличен вид на стр. стр. 23, 24 и 25 на задачата за извършена реконструкция и модернизация на котлите и агрегатите на „Топлофикация София“ЕАД и това, че в модернизирани котли изгарянето на природен газ ще има за резултат във въздуха по-ниски емисии от прах, серен диоксид и други замърсители в сравнение с емисиите при изгаряне на RDF. Данните сочат, че при изгаряне на природен газ емисиите от прах и другите замърсители ще са по-ниски в сравнени с изгарянето на RDF.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. (на въпроси на АДВОКАТ В. да коментира данните за серен диоксид в таблиците за Т.-овете С., С. И. и ОЦ З. по измерване от 07 /02/2022 г. това, че колона „емисия на вредното вещество“, колона „приведена“ в трите таблици е посочена стойност нула): Записаното е вярно, сочените емисии на замърсители относно сочените машини и съоръжения и инсталации при изгаряне на природен газ ще са по-малки, отколкото при изгарянето на RDF.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. (на въпроси на АДВОКАТ К. на стр.стр. 17-19, въпроси 21 и 22 от заключението и дали вещото лице е направил опит да осмисли Доклада критично или е приел написаното като безусловно, както и дали при определени характеристики на RDF и некачествен горивен процес е възможно дънната пепел да съдържа опасни отпадъци): Какво съдържа дънната пепел е въпрос извън компетенциите ми на машинен инженер. Посочил съм механизма за контрол на

качеството и това, че не се установяват данни за контрол на качеството на RDF.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. (на въпроси на АДВОКАТ К. възможно ли е да бъде даден отговор на въпроси №№ 21 и 22 без Столична община да представи проект, който той като машинен инженер да анализира): Не мога да отговоря на така поставения в съд.з. въпрос.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. (на въпроси на АДВОКАТ К. за изгарянето на алтернативно гориво, тоест утайки от пречиствателната станция за отпадни води и проучването му в ДОВОС): За процесното инвестиционно предложение за „Топлофикация София“ ЕАД са предвидени и в инсталацията (при необходимост) ще се третира обезводнена утайка от пречиствателни станции за отпадни води, нисък клас RDF и нисък клас биомаса, но не мога да отговоря дали са правени анализи на емисиите при изгарянето. Изложеното от мен на стр. 18 е във връзка с доколко качествените характеристики на RDF ще се отразят на машините и съоръженията.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. (на въпроси на АДВОКАТ К. за ситуация на авария на пречиствателните съоръжения и нужното време за прекратяване на горивния процес, в посока да не се генерират фини прахови частици?): Посочените параметри при аварии са в отговора на въпрос № 5 на стр. 13, в съд.з. не мога да отговаря, нужни са технически справки, такъв въпрос не е зададен към мен.

АДВОКАТ Д.: Възразявам на така зададения въпрос в съд.з. въпрос № 5 е „Предвидени ли са в ДОВОС технически решения относно аварийни ситуации?“ Вещото лице не прави теоретически разработки. Въпросите към експерта са зададени общо, а в съд.з. се иска конкретика.

Налага ми се да напусна съд.з. Не възразявам по приемане заключенията на вещите лица. Нямам искания по доказателствата.

АДВОКАТ Д. напусна залата.

ВЛ К. Б.: В Доклада, освен гореизложеното, в табличен вид са изложени възможните рискове от аварии и мерките за превенция, за реагиране при инциденти, описани са в таблица мерки за предотвратяване и/или отстраняване. Към мен няма въпрос за препроектиране на инсталацията.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. на въпроси на АДВОКАТ В.: Написал съм, че според твърдение на Столична община, съгласно разработения идеен проект на R.-Д., който проект изисках, но не ми бе предоставен, при съвременните технологии има техническа възможност, която е достатъчно добре мотивирана кондензатното стъпало да не бъде повредено в резултат на горивния процес.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б.(на въпроси на адв. Д. за отделяните фурани и диоксини във въздуха при определен горивен процес): Поддържам, че количеството емисии на същите зависи от качеството на RDF, но в процентно отношение не мога да отговаря, такъв въпрос не ми е зададен. На стр. 10 в графата средночасова норма /долен оценъчен праг при отпечатването на заключението ми е неправилно транслитерирано от печатащото устройство, това е техническа грешка. Печатните грешки поправам в съд.з.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. К. Б. (на въпроси на АДВОКАТ Д.): Температурата на изгаряне като процес винаги има значение, тя трябва да е такава, че да че да минимизира изхвърлените нежелани емисии, описал съм данните, обясненията които са ми предоставени от общината. На стр. 28 съм дал данни в табличен вид, за подадените предложения (оферти) на участниците в проведената тръжна процедура за избор на изпълнител за инженерингово изграждане на процесната инсталация и

предвидените стойности на атмосферните замърсители и сравнение на предвижданите максимални емисии на вредни вещества в димните газове от новата инсталация, спрямо максималните такива, съгласно Директива 2010/75/ЕО, които са от ДОВОС. Няма откъде да ги взема иначе.

Страните: Нямаме повече въпроси към вещото лице инж. К. Б..

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. Н. Н. (на въпроси на АДВОКАТ К. по първото заключение от 14/02/2023 година и дадените таблици на стр. 14 по отношение Наредба № 4/05.04.2013г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне): Таблица 5.1-7 от ДОВОС това са стойности за емисии, от изпускащото устройство. Поддържам написаното за задача 8 за предвижданията при некачествен горивен процес и съответните характеристики на RDF и това, че дънната пепел може да съдържа опасни отпадъци/тежки метали.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. Н. Н. (на въпроси НА АДВОКАТ В. по второто заключение от април 2023 стр. стр. 15 и 16): Констатацията ми, че в техническите документи на производителя на инсталацията вероятно е описано с какви средства ще се измерва температурата, както и че при спадане на температурата, автоматично ще прекрати подаването на RDF е такава, защото не съм изискал документация от Столична община. На стр. 20-21 данните съм взел от Доклада, работил съм по Доклада и по Наредбата, където показателите са средногодишни.

АДВОКАТ В.: Представям съдебно решение по гражданско дело 6614/2017 г. на Софийски градски съд, с което Столична община е осъдена за замърсен въздух, съдът е приел за установено нарушението на емисионни норми в най- близко разположената измервателна станция пункт Н..

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. Н. Н. (на въпроси на АДВОКАТ В. по второто заключение от април 2023 стр. стр. 18 и 19): Поддържам отговора на въпрос № 27, природният газ, ако е допълнително обработен за премахване на серните съединения и водното съдържание, стойностите на SO₂ и прахови емисии ще са с ниски стойности. Конкретни лабораторни данни по делото не съм видял. По отношение въпрос 30 и твърдението, че при изгарянето на всяко гориво е възможно да се отделят токсични вещества, като ПЧ, ФПЧ, NO_x, SO₂, тежки метали, летливи органични съединения и други, а на въпросът в съд.з. дали такива се отделят при изгаряне на природен газ в Т. С., в природният газ не се съдържат частиците, които се съдържат в твърдите горива.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. Н. Н. (на въпроси на АДВОКАТ В. по първото заключение от февруари 2023 задача № 2): RDF се получава от сепарирането на други видове отпадъци, обикновено това са смесени твърди битови отпадъци (ТБО), които се класифицират с код 20 03 01 – смесени битови отпадъци по Наредба № 2 за класификация на отпадъците, които имат свойство да горят.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ ИНЖ. Н. Н. (на въпроси на АДВОКАТ Д. за отделяните диоксини и фурани, при нормалното функциониране на новата инсталация и за специфично въздействие от замърсители на въздуха със съдържание на диоксини, фурани, ФПЧ и други показатели, посочени в ДОВОС, таблица 5.1-7): Поддържам написаното за поддържане на температура от минимум 800 градуса по Ц., за да се постигне описаното в ДОВОС технологично третиране на димните газове и с добавянето на допълнително изграждане на стационарно изпускащо устройство (комин). Наличието на влага има значение при горивния процес, има значение какво е спомагателното гориво. Поддържам отговора на въпрос № 28 от второто изготвено от мен заключение

от април 2023, че съставът на използваното гориво е от значение при отделяните димни газове, както и за увеличаването на дънна пепел. Състава на отпадните димни газове не се обуславя само от състава на използваното гориво, но и правилното функциониране на инсталацията, температура на горене и очиствателната система (без случаите на аварийна ситуация). На стр. 17 от първото заключение за RDF - той е нормативно неопасен отпадък по Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, глава трета.

Страните: Нямаме повече въпроси към вещото лице инж. Н..

АДВОКАТ В.: Оспорваме представеното заключение по комплексна съдебна експертиза по отношение съдържанието на отговори на въпроси №№ 3, 5, 21, 22, 25, 28, 29, 30, 32 и 33 като необосновани и пораждащо съмнение за правилността им. Отговорите не се основават на извършена проверка, отговорено е бланкетно, с преразказ и препис на ДОВОС. В съд.з. вещите лица отговориха, че не правят разлика между основни понятия като „емисии“ и „имисии“. Вещото лице инж. Б. не е специалист по околна среда, а машинен инженер Моля да не приемете експертизите в посочените части. Отговорите на въпрос №№ 27 и 31 си противоречат. Моля съдът да назначи повторна експертиза.

АДВОКАТ К.: Правим и искане за допълнителна задача за прецизиране отговора на въпрос пети от експертизата на вещото лице К. Б., както следва: 1. В условията на предложената технология с инвестиционното предложение и при аварийни ситуация на пречиствателните съоръжения за колко време може да бъде прекратен горивния процес. 2. До пълното му прекратяване ще бъдат ли емитирани непречистени димни газове? 3. Описаната във въпрос №№ 1 и 2 аварийна ситуация предвидена ли е в ДОВОС.

АДВОКАТ В.: Представяме като писмено доказателство по делото извадки от научна статия „Замърсяване на почвата с Полихлоридни дибензо-парадиоксини полихлоридни дибензо-фурани (PCDF) и PCDF в Л., Швейцария: Съчетаване на картографирането на замърсяването и оценка на експозицията на хората за целенасочено управление на риска.

АДВОКАТ Д.: Не възразявам по приемането на заключенията. По направените оспорвания, съдът да прецени, но за част от въпросите е наложително ползването на експерти по въздух, за отделянето на диоксини и фурани, вкл. за аварийните ситуации. По отношение на представената научна статия не стана ясно кой е източника ѝ.

АДВОКАТ В.: Статията е взета от интернет страницата на университет в [населено място], Швейцария.

СЪДЪТ като взе предвид становищата на страните, както и това, че заключенията по допуснатата съдебна комплексна експертиза следва да се ценят в контекста на другите събрани по делото доказателства,

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА заключения по назначената комплексна съдебно-техническа експертиза от вещи лица инж. К. Н. Б. и инж. Н. Н..

СЪДЪТ като счита, че страните могат да направят доводите си по отношение на приложимото право въз основа на вече събраните по делото доказателства,

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ без уважение искането за назначаване на допълнителни експертизи по делото.

По доказателствата, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА и ПРИЛАГА като писмено доказателство по делото извадки от научна статия на Замърсяване на почвата с PCDD и PCDF в Л., Швейцария: Съчетаване на картографирането на замърсяването и оценка на експозицията на хората за целенасочено управление на риска и решение по гражданско дело 6614/2017 г. на Софийски градски съд.

АДВОКАТ В.: По отношение на определяне на възнагражденията на вещите лице инж. К. Б. и инж. Н. Н., изразявам уважение към експертите, но и становище, че са поели задачи, които не съответстват на техните знания, материята е извън кръга на компетентността им. В тази връзка изразяваме становище, че претендираните възнаграждения са прекомерни и молим съда същите да бъдат драстично намалени с оглед представения резултат.

СЪДЪТ като взе предвид, че както съгласно Наредба № Н-1 от 14 февруари 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, така и по отменената, не се дължи обезщетение за инфлационни процеси, и неконкретизирани режийни разноски, намира, че същите не следва да бъдат присъждани на вещите лица. Също така, съгласно цитираните редакции на Наредбата възнаграждението на вещо лице се заплаща за изработен час, като три процента от установената минимална работна заплата за страната. Предвид това, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОПРЕДЕЛЯ окончателен размер на възнагражденията за вещите лица инж. К. Б. и инж. Н. Н. в размер на внесения и указан за внасяне депозит – по 1937,50 лв.

ДА СЕ ИЗДАДАТ РКО по вече внесените депозити за възнаграждение на вещите лица инж. К. Б. и инж. Н. Н. по 1537.50 лева всяко (хиляда петстотин тридесет и седем лева и петдесет стотинки).

УКАЗВА повторно на страните РИОСВ – С., „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД, Сдружение „Независим Обществен Контрол“ и Сдружение „Коалиция за устойчиво развитие“ в 10-дневен срок от днес да внесат депозити за възнаграждения на вещите лица в размер по 700,00 лева от всеки от тях.

ДА СЕ ИЗДАДАТ допълнителни РКО от 1400,00 лева за възнаграждение на вещите лица инж. К. Б. и инж. Н. Н. след постъпване на депозитите.

Страните: Нямам други доказателствени искания.

СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

**ПРИКЛЮЧВА СЪДЕБНОТО ДИРЕНЕ.
ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО ПО СЪЩЕСТВО.**

АДВОКАТ К.: Уважаема госпожо съдия, моля да уважите жалбата ни срещу процесния обжалван административен акт. В указан от съда срок ще изложа съображения в подробни писмени бележки по всички аспекти на административния акт, както и по драстичното нарушение на емисионните норми със замърсяване на въздуха на територията на Столична община, непроведено обществено обсъждане на засегнати райони на Столична община, вкл. на Район Н.. Моля съдът да отчете значимостта на проблема и засегнатите общности. Претендираме разноските за допуснатите експертизи по делото.

ПРОЦЕСУАЛЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ С.: Уважаема госпожо съдия, моля да отхвърлите жалбите. Издаденият от РИОСВ С. административен акт е в съответната форма, при спазване на процесуалните и материални изисквания на закона. Моля да предоставите по-дълъг срок за производството, продължило осем години, в които да предоставим мотивирана и подробна защита.

АДВОКАТ Д.: Моля съдът да потвърди изцяло обжалваното решение. Моля да определите подходящ срок за писмена защита.

Съдът дава на страните възможност на страните в едномесечен срок да представят писмени защити и обяви, че ще се произнесе с решение в законоустановения срок.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 17,38 ч.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: